

INSCHAKELEN VERWERKER (art. 28, 29 AVG)

Bij de verwerking van persoonsgegevens maak je als Financieel adviseur/ Bemiddelaar in meerdere situaties gebruik maken van diensten van andere partijen. Hiervoor gelden specifieke eisen.

Wanneer verwerkingsverantwoordelijke en wanneer verwerker?

Het is allereerst van belang om duidelijk vast te stellen of je persoonsgegevens verwerkt als 'verwerkingsverantwoordelijke' of als 'verwerker'. Bepalend voor dit onderscheid is dat een 'verwerkingsverantwoordelijke' degene is die het doel en de middelen voor de gegevensverwerking vaststelt. Met andere woorden: de verwerkingsverantwoordelijke bepaalt het waarom en hoe van de gegevensverwerking.

De 'verwerker' daarentegen heeft geen zeggenschap over het doel en de middelen van de gegevensverwerking. Een verwerker handelt uitsluitend in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke bij het verwerken van persoonsgegevens, zonder rechtstreeks onder zijn gezag te staan. Het komt in de praktijk regelmatig voor dat de verwerker de middelen voor de gegevensverwerking kiest. Via de inschakeling van de verwerker bepaalt de verwerkingsverantwoordelijke in dit geval feitelijk impliciet de middelen. Ook al kiest de verwerker primair de middelen, hij kan vervolgens niet zelf bepalen wat er met de persoonsgegevens gebeurt. Hierover heeft hij als verwerker geen zeggenschap. Voorbeelden van een verwerker:

- een organisatie die een vergelijkingstool biedt (eigen software-middelen) voor financiële producten. Deze partij bepaalt de software-middelen, maar is geen verwerker omdat de Financieel adviseur/Bemiddelaar bepaalt met welk doel de gegevens worden verwerkt.
- externe ICT-leveranciers, waaronder Cloud-dienstleveranciers.
- externe salarisadministrateurs.

De Autoriteit Persoonsgegevens geeft de volgende concrete handvaten om te bepalen of een partij 'verwerkingsverantwoordelijke' of 'verwerker' is^[1]; nl:

'Verwerkingsverantwoordelijke' ben je als je bepaalt:

- welke gegevens worden verzameld;
- met welk doel;
- de manier waarop.

Een verwerkingsverantwoordelijke is degene die daadwerkelijk de beslissingen neemt ten aanzien van de gegevensbescherming en bepaalt wat er feitelijk met de gegevens gebeurt. De verwerkingsverantwoordelijke is de rechtspersoon die de gegevens verwerkt en niet de individuele werknemer die persoonsgegevens binnen het bedrijf verwerkt. Formeel-juridisch is de rechtspersoon immers degenen die de beslissingsbevoegdheid heeft.

Er zijn grofweg de volgende drie categorieën van situaties te onderscheiden (bron Ministerie Justitie en Veiligheid):

1. Uitdrukkelijke juridische bevoegdheid

Deze situatie is aan de orde als het verwerken van persoonsgegevens een bevoegdheid, taak of plicht is die juridisch expliciet is opgedragen aan de verwerkingsverantwoordelijke. Voorbeeld: verwerking van persoonsgegevens door de Belastingdienst.

2. Impliciete (juridische) bevoegdheid

In deze situatie is er geen expliciete juridische bevoegdheid tot de gegevensverwerking. Op grond van gangbare juridische regels en maatstaven die gelden in het maatschappelijke verkeer komt de verwerkingsverantwoordelijkheid toe aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon. Voorbeeld: een werkgever verwerkt gegevens van zijn medewerkers; een vereniging van haar leden.

3. Feitelijke invloed

In deze situatie wordt op basis van de feitelijke invloed die partijen kunnen uitoefenen op de verwerking van persoonsgegevens de verwerkingsverantwoordelijkheid vastgesteld. Juridische verhoudingen vormen een aanknopingspunt. Contractuele bepalingen omtrent de verantwoordelijkheidsverdeling vormen een relevant aanknopingspunt voor het bepalen van de

^[1] Handleiding Algemene verordening gegevensbescherming, pag. 32-34, Autoriteit Persoonsgegevens.

verantwoordelijkheid, maar zijn niet doorslaggevend. Doorslaggevend is wie daadwerkelijk de beslissingen neemt en feitelijk bepaalt wat er met de gegevens gebeurt.

Een verwerker verwerkt persoonsgegevens uitsluitend ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke; waarbij de verwerking de primaire opdracht is. Wanneer de verwerking van persoonsgegevens niet een primaire opdracht is, maar een uitvloeisel van een andere vorm van dienstverlening, dan wordt je niet als verwerker van de gegevensverwerking aangemerkt, maar als verwerkingsverantwoordelijke. Het enkele feit dat je van een verwerkingsverantwoordelijke de opdracht krijgt die gepaard gaat met gegevensverwerking, maakt je nog niet tot een verwerker voor die partij.